

Nová vyhláška o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě

Kristýna Husáková

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

VOD-KA 2017

24. května 2017

Legislativa EU a ČR

- ✓ Směrnice Rady **86/278/ES** o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství
- ✓ Zákon č. **185/2001 Sb.**, o odpadech a změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- ✓ Vyhláška č. **93/2016 Sb.**, o Katalogu odpadů
- ✓ Vyhláška č. **383/2001 Sb.**, o podrobnostech nakládání s odpady
- ✓ Vyhláška č. **341/2008 Sb.**, o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady
- ✓ Vyhláška č. **382/2001 Sb.**, o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě – zrušená
- ✓ Vyhláška č. **437/2016 Sb.**, o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a změně vyhlášky č. **383/2001 Sb.**, o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhlášky č. **341/2008 Sb.**, o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. **294/2005 Sb.**, o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. **383/2001 Sb.**, o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)

Novela zákona o odpadech

- ✓ úprava definice „kalu“ zaměřená na kaly organického původu včetně kalů obsahujících vedlejší produkty živočišného původu
- ✓ úprava definice „upraveného kalu“ zaměřená na možnost ověření účinnosti hygienizace kalu
- ✓ úprava povinností při používání kalů určených k aplikaci na zemědělskou půdu:
 - ✓ zákon o odpadech měl již od začátku právní úpravy za cíl nastavit přímé předání kalů od ČOV – zemědělci x po roce 2010 rozvolnění praxe
 - ✓ návrh novely původně navrhoval přímé předání kalů z ČOV – zemědělci
- ✓ účinné znění: je možné předat kaly i jiné osobě, která provede úpravu, následně pouze (zemědělci nebo do skladu), kal nesmí být předáván mezi více sklady a nesmí dojít k míchání s jinými upravenými kaly a odpady.
- ✓ účinnost: 3/2016.

Harmonogram

- ✓ **Nová vyhláška č. 437/2016 Sb.**, o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě:
 - ✓ meziresortní připomínkové řízení 17.2. - 9.3. 2016
 - ✓ vypořádání MPŘ – několik konferenčních vypořádání a rozporových jednání – duben/ srpen
 - ✓ projednávání v komisích LRV – stanovisko komise pro veřejné právo
 - ✓ notifikace komisí EU
 - ✓ účinnost vyhlášky 1. 1. 2017

Vyhláška č. 437/2016 Sb.

- ✓ vychází z § 32 a § 33 novely zákona o odpadech
- ✓ nově se stanovují:
 1. požadavky na ověření účinnosti technologie úpravy
 2. koncentrace prvků a látek v půdě/kalech
 3. **mikrobiologická kritéria**
 4. metody odběry vzorků
 5. **podmínky pro dočasné uložení/skladování kalů**
 6. **technické podmínky pro jejich použití**
 7. obsah programu použití kalů
 8. změna navazujících právních předpisů
 9. **přechodná ustanovení**
- 10. odložená účinnost

Vyhláška č. 437/2016 Sb.

✓ Zavedení základních pojmů:

✓ zařízení na použití upravených kalů-

„zařízení na využití odpadů podle § 14 odst. 2 zákona o odpadech, které zahrnuje všechny díly půdních bloků, na kterých používá upravené kaly jedna osoba užívající zemědělskou půdu, a všechna místa, kde tato osoba dočasně ukládá upravené kaly podle písmene b)“

✓ podstatné především pro účely ohlašování tohoto zařízení

✓ je stanoveno přechodné období (do 30.11.2017), do kterého budou zemědělci povinni požádat krajský úřad o přidělení IČZ a podat hlášení o zařízení na použití upravených kalů (zařízení k využívání odpadů):

✓ do té doby bude zemědělec podávat pouze roční hlášení o produkci a nakládání s odpady s tím, že v políčku „Číslo provozovny/číslo zařízení“ uvede dočasně zavedenou zkratku „**ZPF2016**“.

✓ obdobně v průběžné evidenci a ročním hlášení o produkci a nakládání s odpady osoba, která bude předávat upravené kaly zemědělci k použití, uvede v políčku „Číslo provozovny/číslo zařízení“ zkratku „**ZPF2016**“. V následujícím roce v hlášení za rok 2017 bude již používat přidělené identifikační číslo zařízení.

✓ sdělení

[http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/kaly_zemedelska_puda_sdeleni/\\$FILE/ODP_Sdeleni_MZP_zpusob_ohlasovani_pouzitych_kalu_20161121.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/kaly_zemedelska_puda_sdeleni/$FILE/ODP_Sdeleni_MZP_zpusob_ohlasovani_pouzitych_kalu_20161121.pdf)

Vyhláška č. 437/2016 Sb.

✓ dočasné uložení upravených kalů -

„uložení upravených kalů nejvýše po dobu 12 měsíců od okamžiku výstupu z technologie úpravy kalů v čistírně odpadních vod v rámci jejich shromažďování nebo po dobu 8 měsíců od jejich výstupu z technologie úpravy kalů v zařízení na použití upravených kalů, ve kterém budou tyto kaly použity“

- ✓ shromažďování u úpravce (ČOV) – max. 12 měsíců od výstupu z technologie úpravy
- ✓ uložení u zemědělce, který bude uložené kaly používat – max. 8 měsíců od výstupu z technologie dle § 14 odst. 2 zákona
- ✓ bez povolení k provozování zařízení
- ✓ za předem stanovených podmínek

✓ skladování upravených kalů:

„uložení upravených kalů nejvýše po dobu 3 let před jejich použitím v zařízení ke sběru a skladování upravených kalů nebo v zařízení k úpravě kalů provozovaných podle § 14 odst. 1 zákona“

- ✓ s povolením dle § 14 odst. 1 – jedná se o zařízení ke sběru a skladování
- ✓ za předem stanovených podmínek

Podmínky pro dočasné uložení/skladování kalů

✓ dočasné uložení/skladování probíhá za podmínek:

- ✓ omezený obsah sušiny podle způsobu dočasného uložení/skladování
 - ✓ nádoby, kontejnery, obaly, jímky, nádrže
 - ✓ jiné způsoby – hromady (omezení výšky)
 - ✓ zabezpečení proti přítoku a úniku kalů a výluhů (zabezpečené místo, nádoby aj.)
- ✓ místo je schváleno havarijním plánem při nakládání s kaly v množství více než 2000 kg (k žádosti je přiložen program)
- ✓ místo je zabezpečeno proti vstupu cizích osob (závory, zámek, balíky slámy)
- ✓ vzdálenost od obydlí nejméně 300 m (výjimka pro stávající žlaby nejméně 100 m)
- ✓ oddělené uložení kalů dle jednotlivých technologií úpravy kalů (různé ČOV – různé programy)

Technické podmínky pro použití kalů

- ✓ **umístění na půdní blok:**
 - ✓ kaly mohou být umístěné v rámci půdního bloku (kde budou použity) po dobu 30 dnů, následně musí být použity
 - ✓ mohou být umístěny na půdní blok pouze v množství, které je možné použít
 - ✓ nejpozději do 48 hodin od rozprostření musí být zapraveny (v rámci 30 dní)

- ✓ **umístění na zemědělskou půdu za podmínek:**
 - ✓ omezený obsah sušiny
 - ✓ místo je schváleno havarijním plánem při nakládání s kaly v množství více než 2000 kg (k žádosti je přiložen program)
 - ✓ vzdálenost od vod (pitná voda, léčivé vody, přírodní minerální vody)
 - ✓ vzdálenost od obydlí nejméně 300 m
 - ✓ nezamokřené a nemeliorované půdy
 - ✓ jímka
 - ✓ sklon svahu
 - ✓ oddělené uložení kalů dle jednotlivých technologií úpravy kalů (různé ČOV – různé programy)

Mikrobiologická kritéria

- ✓ **Změna mikrobiologických ukazatelů až od 1.1.2020**
- ✓ **Do té doby zůstává sledování mikrobiologických ukazatelů téměř stejné jako doposud:**
 - ✓ příloha č. 4 (limity dle nařízení o VŽP) – kal s obsahem VŽP
 - ✓ příloha č. 7 (kaly kategorie I a II) – současný stav, pouze 5 zkoušených vzorků
- ✓ při dočasném uložení/skladování déle než 8 měsíců – před použitím na zemědělskou půdu znovu ověřit
- ✓ ověřování účinnosti technologie úpravy – metoda vstup/výstup od 1.1.2020
- ✓ od 1.1. 2020 platí pouze př. č. 4 (limity dle nařízení o VŽP)

Přechodná období

- ✓ **Odložení účinnosti celé vyhlášky – do 30.4.2017**
- ✓ **Ohlašování zařízení na použití upravených kalů – do 30.11.2017**
- ✓ **Požadavky na řízení a provádění odběrů vzorků kalů a plán odběru vzorků – od 1.1.2018**
- ✓ **Ověřování účinnosti technologie úpravy – od 1.1.2020**
- ✓ **Kal dle požadavků nařízení o VŽP – od 1.1.2020**

Novely dotčených právních předpisů

✓ **Změna vyhlášky č. 341/2008 Sb.**

- ✓ s ohledem na zpřísnění podmínek použití kalů na ZPF bude možné předávat neupravené kaly do kompostáren, BPS
- ✓ v současné době mohou tato zařízení přijímat pouze odpady kategorie „O“
- ✓ po novele bude možné přijímat do těchto zařízení odpad 19 08 05 kategorie O/N
- ✓ tato legislativní změna předpokládá zvýšení využití kalů v rámci těchto zařízení

✓ **Změna vyhlášky č. 383/2001 Sb.**

- ✓ Úprava př. č. 20, listu č. 3, která se týká ohlašování údajů o složení kalů
- ✓ Úprava př. č. 22, která se týká ohlašování zařízení na použití upravených kalů

DĚKUJI ZA POZORNOST

Ing. Kristýna Husáková

Kristyna.Husakova@mzp.cz

